

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania W. S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W.

o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 26 kwietnia 2022 r.,

zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt III AUa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 czerwca 2021 r., III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu przez W. S. (wnioskodawczyni), w przedmiocie którego toczyło się postępowanie z odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. (organ rentowy) odrzucił skargę kasacyjną organu rentowego.

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu uznał, że w przedmiotowej sprawie zakres odwołania od decyzji organu rentowego z 14 grudnia 2017 r. został ograniczony jedynie do podlegania wnioskodawczyni ubezpieczeniu chorobowemu. Owo podleganie przez wnioskodawczynię ubezpieczeniu chorobowemu było niesporne

w okresie od 2 maja 2013 r. do 24 czerwca 2013 r. Spór obejmował natomiast okres od 24 czerwca 2014 r. do 5 stycznia 2016 r.

Zdaniem Sądu drugiej instancji odwołanie od decyzji organu rentowego, dotyczące okresu, co do którego organ rentowy nie stwierdził podlegania wnioskodawcy dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, nie jest sporem, dotyczącym obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

W konsekwencji takiego założenia Sąd Apelacyjny uznał, że mając na względzie przedmiot postępowania w niniejszej sprawie o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia, którą powinna stanowić wartość składek na ubezpieczenie chorobowe.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego wniósł organ rentowy, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu oraz zasądzenie kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

Organ rentowy zarzucił naruszenie: 1) art 398² § 1 k.p.c. przez uznanie, że do kategorii spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, co do których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, nie należą sprawy o objęcie obowiązkiem dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego; 2) art 398⁶ § 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi w sytuacji, gdy w ocenie organu rentowego sprawa o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą jest sprawą z zakresu objęcia tej osoby obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, czyli jednego z rodzaju ubezpieczeń społecznych przewidzianych przepisami prawa, a w sprawach takich dopuszczalne jest złożenie skargi kasacyjnej bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Sprawa o ustalenie istnienia bądź nieistnienia obowiązku ubezpieczenia i jego zakresu dotyczy jednego rodzaju spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, którego przedmiotem jest ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku ubezpieczenia społecznego (obowiązkowego albo dobrowolnego), z którymi należy utożsamiać pojęcia spraw o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i o podleganie ubezpieczeniom społecznym.

Wnioskodawczyni w odpowiedzi na zażalenie organu rentowego wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne.

Kwestia, stanowiąca istotę niniejszej sprawy, a mianowicie rozstrzygnięcie w przedmiocie sposobu wyliczania wartości przedmiotu sporu w sprawach, dotyczących objęcia ubezpieczonego dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym została rozstrzygnięta w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2022 r. III UZP 8/21 (LEX nr 3289804). W uchwale tej Sąd Najwyższy przyjął, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego o niepodleganiu dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 423) wartość przedmiotu zaskarżenia jest ustalana jako suma świadczeń z ubezpieczenia chorobowego za sporny okres, nie więcej niż za rok (art. 22 k.p.c.).

W związku z przyjętą w uchwale III UZP 8/21 metodą wyliczania wartości przedmiotu zaskarżenia niezbędne okazało się uchylenie zaskarżonego postanowienia z uwagi na przedwczesne przesądzenie, że skarga kasacyjna w przedmiotowej sprawie jest niedopuszczalna. Rozstrzygnięcie takie będzie możliwe dopiero po przedstawieniu przez organ rentowy wyliczenia, obejmującego sumę świadczeń z ubezpieczenia chorobowego za sporny okres.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.